

ДЕПАРТАМЕНТ
АГРОПРОМИСЛОВОГО
РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АДМІНІСТРАЦІЇ

ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ФОНД
ПІДТРИМКИ ЖИТЛОВОГО
БУДІВНИЦТВА НА СЕЛІ

ЛЬВІВСЬКА
АГРАРНА
ПАЛАТА

Вісник Агрофорум № 11 (128) 2020

*На Львівщині відбувся цикл семінарів-
нарад присвячений підтримці
фермерства на регіональному рівні*

3

*Концепція багатофункціонального
сільського господарства –
Іван Стефанишин*

15

*Заходи спрямовані на забезпечення
високої репродуктивної функції
корів – Олександр Дяченко*

19

Спосіб інтенсифікації виходу біогазу

22

<i>На Львівщині відбувся цикл семінарів-нарад присвячений підтримці фермерства на регіональному рівні</i>	3
<i>Пасічники Львівщини обговорили актуальні питання розвитку галузі в рамках загальнонаціональної конференції</i>	4
<i>В Україні продовжено карантинні пільги для бізнесу</i>	6
<i>Мін'юстом із 1 червня оновлено форми заяв для здійснення реєстраційних процедур</i>	8
<i>Оголошення про проведення аукціонів у Львівській області</i>	10
<i>Суб'єкт господарювання уклав з місцевою владою договір сервітуту на землю: чи сплачувати плату за землю</i>	11
<i>Подвійна реєстрація права оренди – найпоширеніший вид аграрного рейдерства в Україні</i>	13
<i>Концепція багатофункціонального сільського господарства</i>	15
<i>Заходи спрямовані на забезпечення високої репродуктивної функції корів</i>	19
<i>Названо найпопулярніші сорти зернових і олійних культур в Україні</i>	22
<i>Спосіб інтенсифікації виходу біогазу</i>	22
<i>Захист суниці та малини від сірої гнилі</i>	25
<i>Біостимулянт для захисту врожаю</i>	26
<i>Від своєчасності проведення попереднього польового оцінювання залежить якість сортової сертифікації</i>	27
<i>Онлайн-курси для малого бізнесу</i>	30
<i>Моніторинг цін</i>	32

На Львівщині відбувся цикл семінарів-нарад присвячений підтримці фермерства на регіональному рівні

Наприкінці травня і на початку червня у Львові відбулися три семінар-наради з питань створення та розвитку сімейних фермерських господарств на Львівщині в рамках виконання Комплексної програми підтримки та розвитку агропромислового виробництва у 2020 році. Участь у заході прийняли представники органів державної влади, агровиробники, президент Львівської Аграрної палати Павло Музика, голова управи ЛАП Ігор Вуйчик.

Із вступним словом до учасників заходу звернулася директор Департаменту агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації Юлія Шопська, яка представила пріоритетні напрями програми підтримки агровиробників області і розповіла про фінансову підтримку аграріїв із обласного бюджету за перші п'ять місяців 2020 року. Вже прийняті рішення про спрямування аграріям понад 3,5 млн грн із коштів обласного бюджету за різними програмами підтримки.

Фахівець Західного міжрегіонального управління юстиції Мін'юсту Ганна Гнатів розповіла про алгоритм проходження реєстраційних процедур для фермерських господарств. Директор Львівської аграрної дорадчої служби Іван Паньків розповів про співпрацю ЛАДС із фермерськими господарствами регіону.

Ігор Вуйчик у своєму виступі підкреслив необхідність реалізації лише тих бюджетних програм підтримки сімейних фермерських господарств, які довели свою ефективність в країнах ЄС. Важлива увага у виступі Ігоря Вуйчика приділялася питанню правильного бізнес-планування при реалізації розвиткових проєктів фермерських господарств.

Президент ЛАП Павло Музика під час доповіді наголосив на важливості системного розвитку дорадництва в області, що дозволяє фермерам-початківцям не лише одержати разову бюджетну підтримку, але і використати її максимально ефективно на розвиток власної справи на селі.

Заступник директора департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Людмила Гончаренко представила основні положення програми безповоротної підтримки фермерських господарств при реалізації проєктних ініціатив із обласного бюджету.

В рамках семінару-наради обговорювалися також актуальні питання щодо підтримки фермерів на регіональному рівні, здійснення державних закупівель продовольчих товарів для бюджетних установ області та ін.

Джерело: Львівська Аграрна палата

Пасічники Львівщини обговорили актуальні питання розвитку галузі в рамках загальнонаціональної конференції

29 травня в Департаменті агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації на зв'язку з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства у форматі відео-конференції відбулась конференція на тему: «Розвиток галузі бджільництва. Взаємодія: пасічник-аграрій-влада».

Участь в конференції від Львівської області з онлайн підключенням на робочих місцях прийняли 6 учасників (представники департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації та пасічницьких організацій області).

Під час конференції обговорили актуальні питання про досвід комунікації пасічників та аграріїв на базі системи «Grand-Expert», випадки масового отруєння бджіл (причини, наслідки, можливість попередження), проект наказу Мінекономіки «Про деякі питання у сфері бджільництва», урядову програму підтримки бджільництва 2020 та підсумки онлайн семінарів щодо алгоритмів взаємодії пасічників з аграріями та органами місцевої влади.

Джерело: Департамент агропромислового розвитку Львівської облдержадміністрації

Доходи бюджетів Львівщини за січень-травень 2020 року

До загального фонду бюджету Львівської області за січень-травень 2020 року надійшло 6,6 млрд грн податків і платежів. Рівень виконання планів – 95,1 % (недопоступило 340 млн грн). По обласному бюджету план п'яти місяців виконано на 91,8 % (недопоступило 93 млн грн).

Рівень виконання річного плану по області (37,7 %) уже відстає від минулорічної динаміки (39,3 %), що свідчить про те, що без секвестру бюджетів в області (звичайно, якщо ми розраховуємо на їх виконання).

До державного бюджету Львівщина мобілізувала в січні-травні 14,1 млрд грн податків, що трішки більше, ніж за 5 місяців торік (на 0,6 % або 88 млн грн). Загалом з усіх 607 бюджетів Львівщини план за доходами не виконано по 181.

Більшу, проте, стурбованість викликає низький рівень виконання річних планових показників у містах Моршин, Самбір, Трускавець, Перемишлянському, Радехівському, Сколівському районах, Воле-Баранецькій ОТГ, Грабовецькій ОТГ, Заболотцівській ОТГ, Міженецькій ОТГ, Новострілищанській ОТГ, Ходорівській ОТГ, Судовишлянській ОТГ, Нижанковицькій ОТГ, Рудківській ОТГ, Мурованській ОТГ.

Джерело: Департамент фінансів Львівської облдержадміністрації

Західно-Українська регіональна АГРОПРОМИСЛОВА БІРЖА

79018, м. Львів, вул. Залізнична, 16, тел.: 0322948402, e-mail: zurab@zurab.lviv.ua

E-TENDER – це торговельний майданчик для державних закупівель PROZORO, комерційних тендерів та аукціонів з продажу та оренди державного і комунального майна PROZORRO. Продажі

**ЕЛЕКТРОННІ АУКЦІОНИ
НА МАЙДАНЧИКУ
E-TENDER**

Західно-Українська регіональна агропромислова біржа спільно з **E-TENDER** – торговельним майданчиком для державних закупівель PROZORO організовує та проводить навчання для сільгосптоваровиробників, переробних підприємств, фермерів, представників ОТГ (та інших категорій потенційних користувачів) з метою розширення ринку збуту їх продукції (в тому числі органічної) визначення можливостей участі у державних та комерційних закупівлях, використання онлайн - платформи для комерційних закупівель.

В Україні продовжено карантинні пільги для бізнесу

Державна податкова служба України роз'яснює нововведення, передбачені Законом України від 13.05.2020 р. № 591-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)».

Так, внесені зміни щодо продовження податкових преференцій, раніше запроваджених Законами від 17.03.2020 р. № 533 та від 30.03.2020 р. № 540, а також передбачено додаткові пільги.

Закон України від 13.05.2020 року № 591-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо додаткової підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» (далі – Закон № 591) вносить зміни, зокрема, до Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Так, передбачається продовження термінів, визначених Законами України № 533 та № 540, щодо:

- строків справляння акцизного податку за ставкою 0 гривень за 1 літр 100-відсоткового спирту із спирту етилового, який використовується для виробництва дезінфекційних засобів;

- строків звільнення платників податків від застосування штрафних санкцій за порушення податкового законодавства та законодавства зі збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (звільнення діє з 1 березня 2020 року);

- строків ненарахування пені за порушення податкового законодавства та законодавства зі збору та обліку єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (пеня не нараховується з 1 березня 2020 року);

- строків мораторію на проведення документальних та фактичних перевірок (крім документальних позапланових перевірок щодо законності декларування бюджетного відшкодування з бюджету ПДВ та/або від'ємного значення з ПДВ більше 100 тис. грн, фактичних перевірок в частині дотримання законодавства у сфері виробництва та обігу спирту етилового, пального, алкогольних напоїв та тютюнових виробів), а також перевірок правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску (мораторій діє з 18 березня 2020 року);

- термінів зупинення перебігу строків давності, визначених статтею 102 Кодексу (терміни зупинені з 18 березня 2020 року);

- термінів зупинення перебігу строків, встановлених статтею 56 Кодексу (в частині процедури адміністративного оскарження), щодо скарг платників податків (крім скарг щодо законності декларування заявленого до відшкодування з бюджету ПДВ та/або з від'ємного значення з ПДВ), що надійшли (надійдуть)

по останній календарний день дії карантину) (терміни зупинено з 18.03.2020 року). Зазначені терміни продовжуються по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину. Також Законом № 591 продовжено період звільнення фізичних осіб-підприємців, осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та членів фермерських господарств від сплати ЄСВ за себе з 1 по 31 травня 2020 року. Оприлюднення оновленого плану-графіку у зв'язку з перенесенням планових документальних перевірок, які повинні були відбутися у період дії мораторію та не були розпочаті, здійснюється протягом 10 календарних днів з дня завершення дії карантину.

Закон № 591 визначені податкові пільги.

1. Тимчасово суми податку на доходи фізичних осіб, що утримуються з доходів у вигляді доплат до заробітної плати, нарахованих за періоди з 1 по 31 травня та з 1 по 30 червня 2020 року, медичним та іншим працівникам закладів охорони здоров'я державної та/або комунальної власності, що безпосередньо зайняті у ліквідації епідемії та здійсненні заходів із запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS CoV-2, та лікуванні пацієнтів з випадками гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, за переліком, що визначається Міністерством охорони здоров'я України, компенсуються таким працівникам у повній сумі за рахунок коштів держаного бюджету України. Передбачено, що порядок виплати такої грошової компенсації затверджується Кабінетом Міністрів України;

2. До загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку на доходи фізичних осіб не включаються доходи у вигляді допомоги по частковому безробіттю, починаючи з 02 квітня 2020 року і на період карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, які виплачуються (надаються) роботодавцем відповідно до статті 47-1 Закону України «Про зайнятість населення». Вказані доходи також звільняються від оподаткування військовим збором.

Законом № 591 внесено зміни до п. 52-6 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Кодексу, які надають право місцевим органам влади у порядку виключення затверджувати рішення щодо зменшення ставок плати за землю та/або податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості у 2020 році за більш швидкою процедурою без дотримання загальних термінів та регуляторних процедур визначених законодавством.

Якщо контролюючий орган отримає запит платника податків на отримання індивідуальних податкових консультацій (ІПК), термін розгляду якого припадає в період з 29.05.2020 р., по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, то не буде вважатись порушенням, якщо контролюючий орган надасть ІПК не у встановлений, із продовженням, 40 денний строк для розгляду запиту і підготовки відповіді, а наприклад, на 45-й день.

Мін'юстом із 1 червня оновлено форми заяв для здійснення реєстраційних процедур

З метою спрощення реєстраційної процедури, забезпечення зручного та інтуїтивного пошуку необхідної форми заяви, полегшення та прискорення процесу заповнення відповідних документів Міністерством юстиції України було затверджено нові форми заяв, що подаються для державної реєстрації – вони почнуть діяти з **1 червня 2020 року** (наказ Міністерства юстиції України від 19 травня 2020 року № 1716/5 «Про оновлення форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»).

Замість нинішніх 24-х форм заяв з 1 червня 2020 року буде використовуватися лише дев'ять

Відтепер, незалежно від дій, які необхідно провести, наприклад, щодо фізичної особи-підприємця (реєстрація фізичної особи підприємцем, включення відомостей про фізичну особу-підприємця до реєстру, зміни відомостей чи припинення), завжди подається одна затверджена форма заяви.

Основні правила оформлення заяв, що подаються для державної реєстрації, такі:

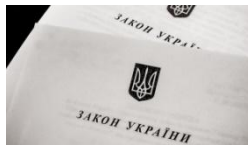
- 1) заява заповнюється друкованими літерами;
- 2) якщо певна сторінка заяви не заповнюється через відсутність відомостей, що містяться на ній, така сторінка не підписується заявником і не подається;
- 3) друк заяви може здійснюватися з обох сторін аркуша;
- 4) при обранні певних полів у заяві проставляється знак «V» або інший подібний знак, що свідчитиме про обрання певного поля;
- 5) відомості про кінцевого бенефіціарного власника засновника юридичної особи заповнюються та в подальшому оновлюються виключно у разі наявності серед засновників/учасників юридичної особи іншої юридичної особи;
- 6) відомості про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи чи засновника юридичної особи під час державної реєстрації змін чи реорганізації юридичної особи заповнюються виключно у разі, коли такі відомості потребують оновлення у зв'язку з певними змінами відомостей про таких кінцевих бенефіціарних власників;
- 7) заповнення у заяві більше відомостей, ніж необхідно, не заборонено та не є підставою для зупинення розгляду документів (наприклад, для державної реєстрації припинення юридичної особи окрім обов'язкового внесення відомостей про ідентифікаційний код заявником може бути внесено відомості про організаційно-правову форму та назву. Аналогічно і при державній реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичною особою – підприємцем).

Мін'юст звертає увагу, що відомості про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи чи засновника юридичної особи подають та в подальшому оновлюють усі юридичні особи, крім політичних партій, структурних утворень політичних партій, професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілок, передбачених статутом профспілок та їх об'єднань, творчих спілок, місцевих осередків творчих спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, релігійних організацій, державних органів, органів місцевого самоврядування, їх асоціацій, державних та комунальних підприємств, установ, організацій.

Подання заяв в частині обрання спрощеної системи оподаткування та/або добровільної реєстрації як платника податку на додану вартість та/або включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій здійснюється з дня розміщення на вебсайті Міністерства юстиції України відповідного оголошення про можливість обрання спрощеної системи оподаткування та/або добровільної реєстрації як платника податку на додану вартість та/або включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій шляхом заповнення відповідних сторінок заяв. Іншими словами, з 1 червня 2020 року заяви у зазначеній частині «не працюватимуть» – потрібно дочекатися спеціального оголошення Мін'юсту. До появи такого оголошення як і раніше, у разі виявлення заявником бажання обрати спрощену систему оподаткування та/або зареєструватися платником податку на додану вартість та/або включитися до Реєстру неприбуткових установ та організацій слід подавати окрему реєстраційну заяву.

Форми заяв, які діють **до 1 червня 2020 року**, зразки заповнених заяв можна завантажити за посиланням: https://minjust.gov.ua/m/formi-zayav-u-sferi-derjavnoi-reestratsii-yuridichnih-osib-fizichnih-osib-pidpriemstiv-ta-gromadskih-formuvan?fbclid=IwAR2VFPZt6dDZvCy3I4FUsJYCTDe3Toz0Uwo_BKK1LP49TGM_KNcQFNf6dlo

Джерело: www.minjust.gov.ua

Підписано закон про зміни правил сплати ЄСВ фермерами

Президент підписав Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо усунення дискримінації за колом платників» № 592-IX.

Закон передбачає звільнення самозайнятих осіб, фізичних осіб – підприємців, які мають основне місце роботи, від сплати за себе єдиного соціального внеску за місяці, за які роботодавець сплатив страховий внесок за них, з 1 січня 2021 року.

Скасовується обов'язок фізичних осіб – підприємців, осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, та членів фермерського господарства сплачувати мінімальний розмір єдиного соціального внеску за місяці, у яких не було отримано доходу (прибутку).

Джерело: www.president.gov.ua

Оголошення про проведення земельних аукціонів у Львівській області з офіційного веб-сайту Держгеокадастру України

Номер лота	Кадастровий номер	Площа га	Адреса	Цільове призначення	Дата аукціону
50254	4623381800:04:000:0210	1.6178	Львівська область, Перемишлянський район, Великоглибовицька сільська рада	Для ведення Фермерського господарства	02.07.2020 11:00
50305	4624880200:11:000:0602	2.2633	Львівська область, Сокальський район, на території Боб'ятинської сільської ради	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	02.07.2020 11:00
50306	4624880200:07:000:0725	1.5425	Львівська область, Сокальський район, на території Боб'ятинської сільської ради	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	02.07.2020 11:00
50308	4624880200:07:000:0751	3.9695	Львівська область, Сокальський район, на території Боб'ятинської сільської ради	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	02.07.2020 11:00
50539	4623086400:14:000:0233	4.9764	Львівська область, Миколаївський район, Розвадівська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	03.07.2020 11:00
50551	4623086400:14:000:0237	13.6851	Львівська область, Миколаївський район, Розвадівська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	03.07.2020 11:00
50434	4620983300:13:000:0062	8.3791	Львівська область, Городецький район, Долинянська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50436	4621585300:03:000:0645	5.8452	Львівська область, Жидачівський район, Монастирецька сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50439	4622781200:08:000:0277	10.0088	Львівська область, Жовківський район, Воле-Висоцька сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50572	4622181600:08:000:0436	15.9000	Львівська область, Кам'янка-Бузький район, Великосілівська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50576	4622184600:06:000:0383	6.9000	Львівська область, Кам'янка-Бузький район, Незнанівська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50578	4622184600:06:000:0349	8.9000	Львівська область, Кам'янка-Бузький район, Незнанівська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50582	4625580300:03:000:0007	11.4895	Львівська область, Турківський район, Бітлянська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00
50580	4625385200:12:000:0011	3.0000	Львівська область, Стрийський район, Підгірцівська сільська рада	Для ведення товарного сільськогосподарського виробництва	06.07.2020 11:00

Джерело: www.land.gov.ua

Суб'єкт господарювання уклав з місцевою владою договір сервітуту на землю: чи сплачувати плату за землю

ДПС у Дніпропетровській області інформує, що плата за землю справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Норми встановлені пп. 14.1.147 ПКУ.

Договірні відносини щодо користування земельними ділянками визначаються цивільно-правовими угодами, зміст та порядок укладення яких регулюється Земельним та Цивільним кодексами України (далі – ЗКУ, ЦКУ відповідно).

Водночас норми ПКУ поширюються виключно на цивільно-правові угоди в частині надання у тимчасове платне користування земельних ділянок державної та комунальної власності на умовах оренди.

ПКУ не містить норм податкового регулювання відносин в частині реалізації принципу платності за договорами земельного сервітуту, які встановлюють окремі земельні відносини. **Земельний сервітут** – це право користування чужою земельною ділянкою, а саме: можливість проходу, проїзду через чужу земельну ділянку, прокладання та експлуатація ліній електропередачі, зв'язку і трубопроводів, забезпечення водопостачання, меліорації тощо.

Встановлення земельного сервітуту не веде до позбавлення власника земельної ділянки, щодо якої встановлений земельний сервітут, прав володіння, користування та розпорядження нею (ч.3.с.98 ЗКУ).

Законодавством встановлено обов'язковість державної реєстрації в порядку, встановленому для державної реєстрації прав на нерухоме майно, договорів земельного сервітуту (ч.2. ст.402 ЦКУ, ч.2 ст.100 ЗКУ).

У разі укладення договору земельного сервітуту, власник земельної ділянки, щодо якої встановлений земельний сервітут, має право вимагати від осіб, в інтересах яких встановлено земельний сервітут, плату за його встановлення, а також має право на відшкодування збитків, завданих встановленням земельного сервітуту (ч.3,4 ст.101 ЗКУ).

Враховуючи вищевикладене, у суб'єкта господарювання, який отримав право користування земельною ділянкою за укладеним з органом місцевого самоврядування договором земельного сервітуту на платній або безоплатній основі, відсутні підстави для обчислення податкових зобов'язань з плати за землю.

Джерело: “Дебет-Кредит”

Подвійна реєстрація права оренди - найпоширеніший вид аграрного рейдерства в Україні

Протягом 2018-2020 рр. Верховною Радою України та Міністерством юстиції України було внесено ряд важливих правок, спрямованих на зменшення кількості рейдерських атак, які охопили аграрний бізнес протягом останніх років.

Не зважаючи на зміни, найпоширеніший механізм захоплення землі залишився незмінним.

В народі цей механізм зветься «Подвійна реєстрація», проте існує вона у двох видах:

1) Коли договори оренди на ту саму землю реєструються без скасування прав справжнього землекористувача, за рахунок чого в реєстрі існують права на землю кількох орендарів і врожай збирає найсильніший (зазвичай, це рейдери).

2) Коли договори оренди справжнього орендаря протиправно припиняються і замість них в Державному реєстрі прав реєструються нові договори оренди сумнівного походження, які є в розпорядженні рейдерів.

Оскільки другий метод є найпоширенішим, а перший метод сьогодні застосовується не часто, розглянемо саме особливості дій рейдерів під час реалізації другого методу рейдерського захоплення – через протиправне припинення прав законного орендаря та державну реєстрацію прав на себе.

Метою такої реєстрації, зазвичай, є створення підстави для начебто правового збирання врожаю, але по факту це є замаскованим грабежем та інструментом для нейтралізації органів поліції, які в силу не розуміння на місцях специфіки роботи Державного реєстру прав – самоусуваються від виконання своїх обов'язків щодо захисту прав законних землекористувачів.

При чому, варто розуміти, що найскладнішим завданням для рейдерів є не внесення своїх прав оренди на землю, а припинення вже існуючих, а тому зазвичай застосовуються наступні способи:

1) припинення законної оренди без жодних документів.
2) припинення законної оренди на підставі підроблених документів (додаткових угод, заяв справжнього орендаря тощо), або шляхом підписання таких документів неуповноваженими особами на підставі підроблених довіреностей.

3) припинення законної оренди шляхом виявлення дефектів у зареєстрованих договорах (невдалі формулювання щодо підстав для одностороннього розірвання договору оренди, невірно розрахований строк оренди державним реєстратором щодо моменту укладення і набрання чинності договором тощо).

4) припинення законної оренди шляхом звернення до Комісії (Колегії) з розгляду скарг у сфері державної реєстрації Міністерства юстиції України.

Усі вищевказані способи не розраховані на їх тривале правомірне існування у правовому середовищі і зазвичай, такі заходи вживаються із розрахунку, що вони зберігатимуть «легальний» статус від 6 до 12 місяців, чого рейдерам є цілком достатньо для того, аби привласнити врожай.

Якщо з випадками 1-3 (маніпуляції з документами) порядок дій рейдерів цілком зрозумілий, то випадок 4 має свої особливості.

Використання рейдерами способу «зачистки» Державного реєстру прав від оренди законного землекористувача шляхом звернення зі скаргою до Міністерства юстиції України має найбільшу небезпеку в тому, що:

- діяльність рейдерів щодо припинення права оренди законного землекористувача фактично санкціонована державою в особі Міністерства юстиції України і будь-які правоохоронні органи, задіяні у процесі відновлення прав постраждалого, будуть доволі стриманими у своїй процесуальній поведінці, оскільки помилково презюмується, що орган контролю у сфері державної реєстрації є компетентним і ризик помилки є мінімальним.

- потерпілий не має змоги оскаржити реєстраційні дії Комісії (Колегії) з розгляду скарг у сфері державної реєстрації Міністерства юстиції України, якими припинено права оренди законного землекористувача (на відміну від інших способів припинення оренди, де змога адміністративного оскарження присутня), а тому існує лише один – судовий спосіб оскарження, який є довготривалим.

- Міністерство юстиції України активно захищає свої реєстраційні дії в суді, навіть попри очевидну їх протиправність.

Шлях захисту з повернення захопленого масиву складається зазвичай з двох етапів:

- скасування записів про припинення оренди законного землекористувача;
- припинення записів про права оренди рейдерів.

Якщо з першим етапом порядок дій зрозумілий – це скасування протиправних записів про припинення оренди законного землекористувача через дефекти в їх внесенні, то в реалізації другого етапу у більшості виникають труднощі, оскільки з технічної точки зору право оренди рейдерів внесене цілком правомірно.

Ми переконані, що спосіб відновлення прав має бути швидким, ефективним, з мінімальними фінансовими витратами, про який мова йтиме нижче.

Відповідно до ч. 1, п.п. 4 ч. 2 ст. 16 Цивільного кодексу України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Одним зі способів захисту прав та інтересів є відновлення становища, яке існувало до порушення.

Відповідно до п. 33 Постанови Великої Палати Верховного Суду України від 11.04.2020 р. по справі № 910/8424/17 «...Відновленням становища, яке існувало до порушення, є також поновлення в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно записів про право власності позивача на зазначені земельні ділянки...».

Вказана вище правова конструкція дозволяє потерпілій особі відновити свої порушені права на землю не вдаваючись до аналізу правомірності внесених прав рейдерів, оскільки можливість відновлення первісного становища, яке існувало до скасування оренди законного землекористувача, гарантоване державою і не містить будь-яких спеціальних умов для такого відновлення.

Практичний успішний приклад застосування даного прийому юристами міститься у справі № 916/17/11/19, згідно якої:

- Міністерством юстиції України було припинено права оренди на 297 земельних ділянок законного землекористувача, щодо яких одразу було внесено право емфітевзису іншими зацікавленими особами;

- Наказ Міністерства юстиції України був скасований Верховним Судом і повстало питання щодо способів відновлення прав законного землекористувача;

- Звернувшись до господарського суду законний землекористувач просив відновити своє становище, яке існувало до порушення і зазначив способи, у які таке становище мало бути відновлене – шляхом скасування записів, що перешкоджають відновленню прав (сплачений судовий збір у розмірі 1 позовної вимоги немайнового характеру).

Вказана вище модель потребувала мінімальної кількості доказів і ресурсів, що дозволило розглянути справу дуже оперативно – протягом 5 місяців (рішення суду набрало законної сили і було виконане).

Окремим важливим критерієм є зміст резолютивної частини судового рішення, яким відновлюються права оренди законного землекористувача. Практика свідчить, аби забезпечити безперешкодне виконання рішення – його резолютивна частина має бути максимально конкретизована в частині скасування записів – містити конкретний перелік записів, їх номери і дати.

Джерело: www.agronews.ua

10-12 листопада 2020

**XVII МІЖНАРОДНА
АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА**

АГРОФОРУМ

МВЦ, м. Київ

Джерело: www.iec-expo.com.ua

Концепція багатфункціонального сільського господарства

Іван Стефанишин, експерт аграрного ринку

Сільське господарство продукує не тільки товари, а незамінні суспільні блага нетоварного характеру – продовольчу безпеку, економічні умови існування сільського населення, відтворення селянства, підтримання екологічної рівноваги, збереження біорізноманіття. Саме продукування суспільних благ потребує державної підтримки. У всьому світі сільське господарство виступає не першопричиною, а одним з наслідків високого рівня національного загальноекономічного розвитку.

Необхідно зберегти принцип взаємопов'язаності аграрного та сільського розвитку. В нас сільське господарство і село розвиваються за протилежними траєкторіями, що зумовлено економічним і політичним домінуванням корпоративного сектору аграрного виробництва та ігнорування повноцінного продукування ним таких суспільних благ, як екологічна безпека та якість життя. Існуюча система розвитку сільського господарства дає змогу нарощувати виробництво і експортний потенціал та отримувати вагомі фінансові результати певному колу виробників, а не загально системного розвитку сільських територій та зростанню добробуту селян.

До сьогодні ми, для оцінки розвитку агропромислового комплексу, оперуємо показниками виробництва валової сільськогосподарської продукції, забуваючи саме про ці суспільні блага.

Існуюча модель розвитку сільського господарства потребує всебічної модернізації, яка повинна базуватися на поєднанні економічних, соціальних та екологічних інтересах суспільства. До яких деформацій привела ця модель:

- Використання інновацій господарствами корпоративного сектору, підвищення продуктивності праці та вивільнення працівників. Монокультуризація виробництва, техногенне навантаження на екосистеми та витіснення селян до низькодохідного неформального сектору.

- Бідність сільського населення та деградація людського капіталу.

- Нарощування експортноорієнтованих видів продукції викривило галузеву та продуктову структуру виробництва, що спричинило цінові коливання на продукти незбалансованість харчування і споживання продукції сумнівної якості.

- Надмірна концентрація землекористування, що сприяє посиленню соціальної напруги, знелюдненню територій та втрати контролю з боку суспільства.

- Монополізація прав оренди звужує, або позбавляє доступ невеликих сільгоспвиробників до ринку землі.

Крім того існує ілюзія, що функціонування на території корпоративного підприємства, це благо. Але, коли проаналізувати розподіл валової доданої вартості на оплату праці (дохід) працівників безпосередньо зайнятих у виробництві та прибуток підприємців, то в корпоративному секторі частка оплати зменшується, а прибутку збільшується. В цілому по державі у 2016 році ці господарства відповідно мали показники 38,9 та 116,3 млрд. грн.

У секторі домогосподарств, вся валова додана вартість потрапляє у розпорядження безпосередніх виробників. В 2016 році вона перевищувала 122 млрд. грн.

З врахуванням орендної плати 29,4 млрд. грн, корпоративний сектор вклав в сільський розвиток 68,3 млрд. грн, а індивідуальний сектор – 122 млрд. грн.

У зв'язку з цим, винятково важливого значення набирає ефективність роботи місцевих органів самоврядування, в рамках адміністративно-територіальної реформи. Від успішності впровадження цієї, та судової реформи буде залежати і яким шляхом буде розвиватися ринок землі та добробут селян.

Необхідно розвивати ефективність капіталізації людських ресурсів. Індивідуальне нагромадження фінансово-матеріальних ресурсів окремими особами та суспільну – збільшення їх спроможності до колективних дій. Для цього слід законодавчо закріпити самоврядні права внутрішніх сільських громад в рамках ОТГ, шляхом закріплення за ними територій, надр, правом розпоряджатися комунальним майном, закріпленням частини загального бюджету з цільовим використанням. Необхідні інноваційні підходи до формування людського капіталу через систему навчання, інші освітні програми, розвиток системи дорадництва. Це шлях до зміни структури сільськогосподарського виробництва через систему кооперації у виробництві, обслуговуванні та переробці, розвиток фермерських господарств та інших форм аграрного бізнесу. Цінність ідей Митрополита Шептицького в тому, що пропагуючи та здійснюючи роботу по створенню та функціонуванню кооперативних структур, він бачив в цьому майбутній устрій держави Україна в селі, та й не тільки. Саме через капіталізацію людських ресурсів, тотальну систему навчання через громадські організації, концентрацію власне свого та залученого капіталу були створені умови для розвитку широкої системи кооперації в різних галузях народного господарства. Це кардинально урухомило розвиток економіки краю. Сьогодні, не розуміючи глибини ідеї та не здійснюючи реформ, які б мотивували прискорення змін на селі та в економіці в цілому, директиви зверху не будуть мати успіху.

Для прикладу з 2005 р. по 2013 рік кількість працюючих в селі зменшилась більш ніж вдвоє. В селах з населенням до 200 мешканців – в кожному другому селі немає жодного суб'єкта господарювання, до 500 мешканців – в одному з чотирьох, більше 500 мешканців – в кожному десятому.

Дисбаланс в економіці, диспаритет цін на товари різних галузей, в першу чергу сільського господарства і промисловості, неефективні програми розвитку галузей та антиінфляційної програми призвели до низької інноваційної складової у підвищенні продуктивності праці, високої ресурсомісткості у виробництві продукції і її не конкурентності на зовнішньому ринку та сировинному характері експорту.

Крім того це породжує звуження внутрішнього ринку споживання. Причому причиною цього є не недостатність виробничих потужностей, а низька платоспроможність громадян, яка пояснюється рівноприскореним рухом цін та доходів.

В 2016 році обсяг внутрішнього та зовнішнього ринку України склав 380 та 330 млрд. грн. В США це співвідношення складає 3:1. Зростання доходів населення може кардинально змінити це співвідношення в Україні.

Дослідження 2004-2008 років показали, що через диверсифікацію зайнятості сільського населення дохідність зросла на 53,8%. Перехід з галузі сільського господарства в переробну галузь, транспорт, зв'язок підвищив дохідність у 2 рази, в будівельну галузь – на 87%, торгівлю – на 68%.

Аналіз доходів селян, як чинника дохідності виявили чітку тенденцію. На сільському ринку зайнятості найбільша частина найнятих працівників, невелика кількість самозайнятих і лише 1 відсоток підприємців. Найбільший дохід мають підприємці (понад 50 тис.грн в рік), самозайняті 73% від рівня підприємців і наймані – 57 відсотків. Серед самозайнятих – 20% найбагатших, серед найманих – 5,5%.

Крім того значна частина доходу втрачається через проходження продуктовим ланцюгом. В 1990 році колгоспи від переробки мали лише 6,6% виручки. Зараз в нас структура продуктового ланцюжка наступна в галузі тваринництва: м'ясо – виробники мають частку 30-33% (в птахівництві – 52%), переробні підприємства – від 13,5% – птиця, 22-25% – яловичина, свинина. Оптово-роздрібна торгівля – від 34 до 50% споживчої ціни.

Молоко – виробники мають частку 30-33%, переробка – 32%, решту торгівля.

Частка яловичини переробленої сільськогосподарськими виробниками становить лише 2%, свинини – 22%, молока – 1,3%, зернових – 2%, овочів – 5%, ягід – 0,4%. Ця проблема породжує не тільки складності для виробників, але й споживачів, оскільки 67% імпорту продовольчих товарів є некритичною.

Для прикладу, фермери Швеції виробляють на свої кооперативних заводах з власної продукції половину обсягу продуктів харчової промисловості, молокопереробна – 100%, м'ясопродукти – 50%, борошномельна – 54%. Кошти, що надходять вкладають у модернізацію виробництва та розвиток територій.

Таким чином, якщо врахувати реалії з теперішньою структурою виробництва, перспектива розвитку галузі сільськогосподарського виробництва полягає в наступному:

- На сьогодні, враховуючи юридичні, фінансові та стратегічні для держави умови функціонування великих корпоративних підприємств необхідно відпрацювати правила гри, з врахуванням інтересів територіальних громад. Обов'язковою має бути реєстрація підприємств на території, де експлуатуються природні, соціальні та інші ресурси, з конкретними програмами соціального, природоохоронного та іншого характеру.

- Кардинальним чином змінити програму державної підтримки сільського господарства в цілому, відмовившись від фінансування за рахунок бюджету великих та середніх корпоративних підприємств, крім окремих важливих для продовольчої безпеки випадків. Діяльність цих підприємств підлягає державному регулюванню, як корпоративна структура в інших секторах народного господарства. Це і звітність в розрізі підприємств і т.д.

- Для підприємств інших форм власності запропонувати постійно діючі програми інвестиційні проекти, в залежності від чітко визначених критеріїв господарювання, хоча би на 5 років.

- Розробити програму технічного переоснащення агропромислового виробництва, запровадивши заходи по подоланню диспаритету цін між галузями та розширенню програм лізингу і обмеження оподаткування для імпортного обладнання. Розробити програму розміщення на території України виробництва продукції провідних світових компаній.

- Спростити порядок реєстрації виробників сільськогосподарської продукції, а саме особистих селянських господарств, що продають продукцію поза межі господарства (через об'єднані територіальні громади). Для цього в кожній ОТГ необхідно передбачити посаду спеціаліста по координації роботи з розвитку аграрного бізнесу.

- Внести зміни в договори оренди, передбачивши коригування орендної плати в залежності від стану родючості ґрунтів та вартості продукції рослинництва і прибутку від її реалізації.

- Розробити державну програму кадрового та наукового забезпечення галузі, відновивши роботу органів координації та управління на центральному та місцевому рівнях.

Заходи спрямовані на забезпечення високої репродуктивної функції корів

Олександр Дяченко, завідувач лабораторії селекції, розведення та відтворення ВРХ, канд. с.-г. наук
*Інститут сільського господарства
 Карпатського регіону НААН*

Успішне ведення молочного скотарства можливе за використання в кожному господарстві, незалежно від форм власності, системи заходів, що сприяють відтворенню поголів'я. Інтенсивне відтворення поголів'я великої рогатої худоби і висока збереженість молодняку – основні умови поступального розвитку молочного тваринництва.

Для інтенсивного відтворення поголів'я і ефективного ведення молочного скотарства міжотельний період корів має бути не більше 12 місяців, завершення післяродового періоду не пізніше 30 днів від отелення, тривалість сервіс-періоду – 60-80 днів. Осіменіння і запліднення телиць має бути у віці 16-18 місяців за живої маси 65-70% маси тіла дорослої корови. Відібрані для ремонту маточного стада телиці повинні бути здорові, добре розвинуті і виділятися високою енергією росту. До того ж має бути правильне вирощування їх у різні вікові періоди і сезони року. Забезпечення вказаних параметрів значною мірою залежить від організаційно-господарських заходів у господарстві, а саме: створення міцної кормової бази, повноцінної годівлі і належного утримання тварин.

Одним з першочергових завдань у дослідних господарствах поряд з необхідністю зміцнити кормову базу і наростити генетичний потенціал молочної продуктивності корів є вирішення питання щодо підвищення їх відтворної функції. При цьому заходи щодо поліпшення репродуктивної функції корів повинні здійснюватися в кількох напрямках.

По-перше необхідно створити належні умови для осіменіння тварин і правильну організацію штучного осіменіння та налагодити ретельний облік результатів осіменіння і контроль за тваринами, що не приходять в охоту, або перегулюють після осіменіння. Для цього необхідно:

- організувати роботу пункту штучного осіменіння (лабораторія, мийна кімната, манеж для осіменіння, склад, спецобладнання і господарського інвентаря, секція для утримання тварин в охоті та після їх осіменіння);
- регулярно проводити оцінку якості нативної і кріоконсервованої сперми від закріплених за господарством бугаїв-плідників;
- осіменяти корів візоцервікальним способом;
- ретельно вести первинну документацію зоотехнічного обліку, а саме: журнали осіменіння корів, обліку народження і вирощування телят, лікування тварин, карточки форма 2-мол.

По-друге здійснити комплекс заходів направлених на забезпечення відповідних умов перебігу нормальних (фізіологічних) родів, догляду і утримання маточного поголів'я у післяродовий період. Для цього необхідно:

- дотримуватися вимог до мікроклімату у корівниках (освітленість, температура, вологість, вентиляція, каналізація);
- організувати родильне відділення на 15-20 корів (дородова секція на 30% скотомісць, родова секція на 20% скотомісць, післяродова секція на 50% скотомісць).
- організувати профілакторій для утримання телят до 20 денного віку та вигульний майданчик;
- організувати активний моціон для маточного поголів'я в зимово-стійловий період;
- контролювати запуск корів перед отеленням, щоб період сухостою становив 45-60 днів.

По-третє проводити науково-обґрунтовані заходи спрямовані на підвищення резистентності організму високопродуктивних корів до акушерських і гінекологічних захворювань. Для цього пропонуємо ветпрацівникам господарства у своїй роботі використовувати розроблений в Інституті сільського господарства Карпатського регіону «Спосіб нормалізації перебігу родів та стимуляції статевої циклічності у корів після отелення» (Патент на корисну модель № u 2011 10250).

Порушення відтворної функції корів часто є наслідком неправильної годівлі, утримання і використання тварин і наносить господарству значний економічний збиток. У практиці тимчасово неплідними вважають корів, які не запліднилися протягом 90 днів після отелення, внаслідок чого подовжується міжотельний період. Неплідність може бути набута або вроджена. Вроджена неплідність невиліковна, тому таких тварин вибраковують, проте вона зустрічається рідко. Набута неплідність корів найчастіше виникає внаслідок запальних процесів у статевих органах. Тварин, яких не можна вилікувати вибраковують.

Показниками добре налагодженої роботи з відтворення поголів'я на фермі слід вважати:

- тривалість післяродового періоду: у корів після нормальних родів – до 30 днів;
після ускладнених – до 45 днів;
- тривалість сервіс-періоду не більше 80 днів;
- заплідненість від першого осіменіння: корів – не менше 55%, телиць – не менше 80%;
- тривалість міжотельного періоду не більше 12 місяців;
- вихід телят – не менше 93%.

Запровадження вказаних заходів дозволить одержати 90-93 телят на 100 корів та підвищити кількість ремонтних телиць до 35-37 гол.

Названо найпопулярніші сорти зернових і олійних культур в Україні

Вітчизняні сорти зберегли пріоритет серед зернових, зернобобових та круп'яних культур, але кукурудза, соняшник, ріпак та цукровий буряк – переважно іноземної селекції, розповів заввідділом ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН Олександр Захарчук.

За даними економіста, минулого року незначно зменшилися лише темпи імпорту гібридів кукурудзи, а соняшнику і ріпаку за 11 міс 2019 р. ввезли майже стільки ж, як за весь 2018 р. При цьому сукупна вартість ввезеного насіння ріпаку встигла перевищити показник попереднього року на 14%.

«В цілому вдалося зберегти пріоритетність вітчизняної селекції по зерновим, зернобобових і круп'яних культур. Рівень української селекції по пшениці в 2019 році становив 72%, по ячменю – 58%. Однак забезпеченість аграріїв насінням вітчизняної селекції по кукурудзі всього 30%, соняшнику – 25%, ріпаку – 20%, цукрових буряках – 15%», – сказав Захарчук.

В останній посівній кампанії використовувалося близько 300 сортів озимої пшениці. Але найбільш поширеними були сорти вітчизняної селекції: Богдана, Шестопалівка, Подолянка, Смоглянка, Антонівка, Місія Одеська і Куяльник.

Найбільшим попитом серед сортів озимого ячменю минулої осені були вітчизняні Дев'ятий вал, Снігова королева і Достойний, а також чеський Луран і німецький Хайлайт.

З найбільш популярних сортів озимого ріпаку експерт виділяє німецькі Шерпа, Рохан, Мерседес і ПР44Д06, а також вітчизняний Чорний велетень.

Поля під кукурудзу і соняшник аграрії масово засівають насінням іноземної селекції компаній Bayer, Corteva, Limagrain, Syngenta. В Інституті аграрної економіки говорять, що це в основному гібриди Адевей, Оксіджен, Р9175, ДКС4014 і НК кобальт (кукурудза), а також гібриди НК Брію, НК неома, П63ЛЛ06, РЖТ вольф, ЛГ5485 і Тунк (соняшник).

Джерело: www.agrotimes.net

XIII Всеукраїнська конференція з міжнародною участю

МОЛОЧНИЙ БІЗНЕС – 2020

26 листопада 2020

Прем'єр готель Русь, Госпітальна, 4, Київ, Україна

Спілка молочних підприємств України

Джерело: www.infagro.com.ua

Спосіб інтенсифікації виходу біогазу

Марія Воробель, завідувач лабораторії екології, канд. с.-г. наук,

Василь Каплінський, заступник директора з наукової роботи у тваринництві, канд. вет. наук, старший науковий співробітник

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

Головною світовою тенденцією ХХІ тисячоліття є розвиток альтернативної енергетики і пошуки нових джерел енергії, оскільки, енергетична проблема є надзвичайно актуальною практично для всіх країн світу, і, зокрема, України, яка лише на 35-45 % здатна задовольнити свої потреби власними паливно-енергетичними ресурсами. Виснаження традиційних природних енергетичних ресурсів, залежність багатьох країн від їх імпорту, високі світові ціни на енергоносії та прогнозований їх дефіцит, тобто можливість у перспективі виникнення енергетичної кризи й загострення екологічних проблем внаслідок негативного впливу традиційної енергетики на навколишнє природне середовище спонукають до постійного пошуку можливостей як економії енергоресурсів, так і використання нових їх видів, зокрема відновлюваних. Варто відзначити, що відновлювані джерела енергії мають невичерпний ресурсний потенціал та екологічну чистоту і саме тому останнім часом стали одним із важливих критеріїв сталого розвитку світової спільноти.

Стрімкий розвиток суспільства, науки і техніки, який спостерігається протягом останніх десятиліть, обумовив небачений до цього часу попит на енергоресурси. Експерти, які досліджують ринок електроенергетики, прогнозують, що до 2030 року потреба в електроенергії подвоїться. Сучасна енергетика вже не може базуватись тільки на традиційних джерелах енергії, запаси яких є вкрай обмеженими. Згідно із прогнозами, запаси традиційних, природних енергетичних ресурсів зменшуються, а при теперішніх темпах використання, їх вистачить не більше, ніж на 50 років. В умовах гострого дефіциту енергоносіїв, сталих потреб у паливних ресурсах одним із найбільш перспективних та інноваційних шляхів подолання енергетичних проблем й пріоритетним напрямом вирішення питання охорони навколишнього середовища є біоенергетика, а саме виробництво додаткового енергетичного ресурсу – біогазу шляхом анаеробного зброджування органічних відходів тваринництва у біогазових установках. Тобто, маючи достатню кількість згаданого енергоносія, можна значно зменшити залежність країни від імпортних енергоносіїв.

Застосування біогазових технологій дає можливість найбільш раціонально й ефективно перетворювати енергію хімічних зв'язків органічних відходів у енергію газоподібного палива та органічних добрив і навіть кормові добавки. Слід відзначити, що під час метанового бродіння зберігається до 83% енергії збродженої глюкози. Такий високий відсоток свідчить, що метаногенез є самим вигідним в енергетичному відношенні. Біогаз є цінним енергоносієм, а це означає, що його можна застосовувати з різними цілями й з високою ефективністю, зокрема, як для виробництва електричної та теплової енергії, так і для отримання біопалива, отже він є одним з найбільш перспективних для України видів відновлюваних джерел енергії через його відносну доступність і наближений до природного газу хімічний склад.

В якості вихідної сировини для енергоефективності та енергозбереження можуть бути використані практично всі види органічних відходів. Перш за все, це відходи сільського господарства, яке визнано одним із основних джерел парникових газів, оскільки на нього припадає 10–12 % від загального числа глобальних антропогенних викидів парникових газів, яке за об'ємом їх викидів, хоч і поступається енергетиці й промисловості, але є потужним джерелом забруднення, як в Україні, так і на глобальному рівні. Сільськогосподарські відходи мають високий енергетичний потенціал (до 58 % енергії, зосередженої у рослинних кормах переходить у гній) і використання їх в якості сировини для біогазових установок дозволяють не тільки істотно скоротити викиди в атмосферу, а й отримати обсяги біогазу, достатні для задоволення власних потреб агропромислових підприємств в енергії.

Україна є країною із значною часткою агропромислового сектору економіки, а отже, володіє високим потенціалом біомаси, доступної для енергетичного використання, а тому розвиток біогазової енергетики є найбільш перспективним і бачиться саме в цьому секторі економіки. Щороку в нашій країні накопичуються мільйони тонн відходів рослинного і тваринного походження, мікробіологічної та харчової промисловості, одержаних в результаті господарської діяльності аграрних підприємств, утилізація яких створює низку проблем, які зменшують ефективність ведення сільського господарства. Зокрема, згідно з даними досліджень відомо, що від поголів'я тварин, яке утримується підприємствами агропромислового комплексу України утворюється понад 52 млн т гною за рік. Отже, потужний агропромисловий сектор України, виробляючи значні об'єми органічних відходів, потенційно володіє ресурсами для виробництва біогазу, здатними замінити від 2,6 млрд м³ до 18 млрд м³, а в середньому це може становити – 7,7 млрд м³ біогазу (теоретичний потенціал), і частково відмовитися від імпорту природного блакитного палива, а також знизити викиди парникових газів майже на 11 млн т на рік. Таким чином, за рахунок переробки органічних відходів, тваринництво на перспективу, із найбільш збиткової галузі сільського господарства повинно перетворитися у вискооефективний сектор економіки, оскільки ця галузь, крім основної продукції, продукує і побічну, а остання в процесі переробки забезпечує надходження додаткового доходу.

Враховуючи наведене, питання утилізації відходів тваринницьких комплексів за рахунок анаеробного бродіння в біогазових установках та підвищення їх продуктивності шляхом пошуку ефективних засобів й способів для інтенсифікації виходу біогазу є надзвичайно актуальними завданнями сьогодення, як з економічної, так і з екологічної точки зору.

Для досягнення поставленої мети проведено дослідження з встановлення ефективності застосування мікробного препарату «Меганіт нірбатор» для інтенсифікації виходу біогазу. Метаногенеруючу сировину (гній великої рогатої худоби) було представлено в трикратній повторності у таких варіантах: I варіант – контроль – гній без внесення препаратів, II варіант – із внесенням мікробного препарату «Меганіт нірбатор» – 4 % від об'єму органомісної частки (на стадії метаногенезу). Процес метанового бродіння проводили *in vitro*, вносячи біомасу (гній великої рогатої худоби), розбавлену водою у співвідношенні 1:1, у дослідну ємкість, підтримуючи герметичність та забезпечення анаеробних умов. У процесі проведення експерименту на кожному етапі метагенезу (гідроліз, фаза окислення, ацетогенез, метаногенез) при мезофільному режимі бродіння гною підтримували оптимальний температурний режим 33°C та здійснювали контроль за рівнем рН середовища (в межах 6,5–9,0) і проводили перемішування досліджуваного субстрату. Аналогічні умови перебігу процесу метаногенезу були, як в контрольному варіанті, де анаеробне зброджування субстрату відбувалося за рахунок природної мікрофлори гною (без додавання стимулятора), так і у варіанті, де в якості стимулятора анаеробного бродіння використовували мікробний препарат «Меганіт нірбатор». Статистичний аналіз одержаних результатів досліджень проводили використовуючи методи варіаційної статистики з допомогою стандартного пакета прикладних програм *Microsoft Excel* та *AtteStat*.

За результатами проведених досліджень встановлено ефективну дію на процес метаногенезу в коров'ячому гної (*in vitro*) мікробного препарату «Меганіт нірбатор» при мезофільних умовах анаеробного зброджування. Ефективність дії досліджуваного препарату «Меганіт нірбатор» (ПП «Ексімінвест») обумовлюється його складом, що представлений композицією 4 бактеріальних штамів (*Azotobacter chroococcum*, *Azospirillum Lipoferum*, *Bacillus subtilis*, *Bacillus megatherium*). Кількість виділеного біогазу з гною великої рогатої худоби при застосуванні мікробного препарату «Меганіт нірбатор» у порівнянні з контролем (без внесення препарату) була більшою на 9 %. Таким чином, зростання виходу біогазу з гною великої рогатої худоби при додаванні мікробного препарату «Меганіт нірбатор» відбувається за рахунок активації процесів анаеробної ферментації, а отже, вказує на можливість його використання для інтенсифікації виходу біогазу при переробці відходів тваринництва у біогазових установках, тим самим підвищуючи їх продуктивність.

Отже, внаслідок проведеного аналізу літературних джерел та результатів дослідження підтверджено, що саме розвиток біоенергетичної галузі є досить

перспективним напрямом, оскільки сприяє вирішенню, з максимальним сумарним ефектом, комплексу проблем, зокрема, енергетичної (одержання енергії у вигляді біогазу), екологічної (запобігання забрудненню довкілля) за одночасного одержання якісного перегною, придатного для органічного виробництва, у чому й полягає їх висока рентабельність і конкурентоспроможність.

Бесткур® **Захист суниці та малини від сірої гнилі**

Дощі, що накрили більшість регіонів країни, провокують інтенсивне поширення та розвиток *сірої гнилі* на суниці та малині.

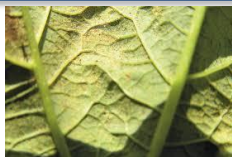
Сіра гниль (Botrytis cinerea) є дуже небезпечною хворобою, яка у вологих умовах може стати причиною втрати більшої частини врожаю ягідних культур. Проблемою *сірої гнилі* ягід є те, що обробки для її контролю потрібно проводити прямо по плодах незадовго до збору урожаю.

Застосування хімічних ботритіцидів в такому випадку становить ризик накопичення залишків пестицидів у продукції. То чи можна надійно захистити ягідні культури від *сірої гнилі* в період дозрівання плодів і уникнути перевищення залишків у ягодах? І чи існує біологічний фунгіцид, який по ефективності б не поступався б хімічним засобам, а по затратах на 1 га був би близьким до традиційних фунгіцидів?

Біологічним фунгіцидом є **БЕСТКУР, РК** від «Самміт-Агро Юкрейн». До складу препарату входять екстракти гіркого апельсину (*Citrus reticulata* & *Citrus aurantium*), тому обробки можна проводити і перед збором урожаю. За умови попередніх обробок хімічними фунгіцидами під час цвітіння, препарат забезпечує 70-90% ефективності, в залежності від погодних умов і стану насаджень, крім того препарат значно зменшує відсоток уражених ягід під час зберігання та реалізації продукції у свіжому вигляді. Застосуйте **БЕСТКУР, РК** із нормою витрати 1,0-1,5 л/га під час дозрівання ягід і захистіть свій врожай та отримайте високу якість ягід. Біофунгіцид сертифікований для використання в органічному землеробстві,

БЕСТКУР, РК може бути застосований в період росту та дозрівання ягід, тому обробку препаратом можна проводити навіть після кожної вибірки ягід, і ягоди можуть споживатися на другий день після обробки.

Біостимулянт для захисту врожаю

З особистих спостережень компанії UPL можна відмітити, що на території України відбуваються значні зміни погодних умов, які негативно впливають на ряд фізіологічних процесів рослин.

Високі й низькі температури навколишнього середовища є абіотичними стресовими чинниками, що впливають на ріст, розвиток, фізіологічні та біохімічні процеси рослин та їх продуктивність в цілому. Абіотичні стреси (температура, вологість, вітер, та ін.), вважають однією з головних причин втрати понад 50% врожаю більшості сільськогосподарських культур у світі. Збереження структури білкових молекул і запобігання їх агрегації важливі для існування в стресових умовах.

Розкриття механізму формування відповіді рослини на стрес і з'ясування ролі білків у забезпеченні їх стійкості мають велике практичне й теоретичне значення. Сигнальними функціями які відповідають на температурний стрес із замінами процесу біосинтезу білків є клітини. За несприятливих умов росту у рослинному організмі повільніше здійснюється обмін речовин, що може призвести до повної зупинки розвитку.

Щоб збільшити стійкість до несприятливих умов росту та різного роду стресів, компанія UPL рекомендує застосовувати біостимулянт із яскраво вираженою регеративною та антистресовою дією.

АТОНІК ПЛЮС – препарат, до складу якого входять синтетичні нітрофеноли: натрію 5 нітрогаїколат, натрію ортонітрофенолят, натрію паранітрофенолят (нітрофеноли – це натуральні сполуки, які містяться в живих клітинах). Переважна їх кількість зосереджена в ядрі основної клітинної органели, яка відповідає за передачу спадкової інформації. Ці речовини виступають активаторами ферментів, які підсилюють та покращують передачу спадкової інформації у вигляді синтезованих нових білкових сполук, генної стимуляції синтезу необхідних гормонів, прискореної клітинної відповіді на зовнішні подразники та стреси.

Для швидкого відновлення потенціалу продуктивності, рекомендується застосовувати АТОНІК ПЛЮС в нормі 0,2 л/га за 1-2 доби (не пізніше 12 годин) до настання прогнозованого зниження температури, зазвичай продукт застосовують як антистресант до та після заморозків, сприяє швидкій та успішній регенерації рослин після гербіцидного стресу, впливає на відновлення організмом втрачених, або ушкоджених клітин, тканин і органів, а також цілісності організму.

Якщо після промивання ґрунтових гербіцидів культура виглядає пригніченою та ви вагаєтесь, чи слід пересівати, не поспішайте! Застосуйте Атонік Плюс на цих пошкоджених посівах – він врятує культуру.

Від своєчасності проведення попереднього польового оцінювання залежить якість сортової сертифікації

Відповідно до статті 17 Закону України «Про насіння і садивний матеріал» використання для сівби/посадки насіння та/або садивного матеріалу, що не має відповідного сертифіката, забороняється.

Департамент фітосанітарної безпеки, контролю в сфері насінництва та розсадництва звертає увагу виробників насіння на необхідність своєчасного проведення попереднього польового оцінювання насінницьких посівів, яке є невід’ємним заходом сортового контролю в насінництві, оскільки насіння і садивний матеріал вводяться в обіг після їх сертифікації.

Нагадуємо, що процедуру проведення сертифікації, в тому числі сортової, визначає «Порядок проведення сертифікації, видачі та скасування сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2017 р. № 97. Згідно з пунктом 10 цього Порядку суб’єкт насінництва та розсадництва подає до органу із сертифікації або його підрозділу за місцезнаходженням посіву заявку на визначення сортових якостей насіння.

У ході попереднього польового оцінювання насінницьких посівів м’якої і твердої пшениці, ячменю, жита, тритикале, вівса, рису, проса та гречки уточнюються відомості представлені виробником насіння при поданні заявок. При перевірці документів на висіане насіння (сертифікатів, атестатів, свідоцтв та ін.) представлені дані звіряють з даними, зазначеними на етикетках від пакувань (мішків, контейнерів) відповідних партій. При цьому звертають увагу на походження насіння та законність його отримання. Кожен заявлений посів обстежують у натурі для підтвердження ідентичності сорту, перевіряють дотримання вимог технології виробництва насіння (попередники, межі посіву, просторова ізоляція, розмежування і т.д.), а також ступінь засміченості посіву бур’янами (карантинними, важковідокремлюваними, злісними), важковідокремлюваними культурами, ураженості хворобами і пошкодженості шкідниками. Ідентифікуючи сорт безпосередньо у полі за комплексом сортовирізняльних ознак, що проявляються у період колосіння (викидання волоті)—цвітіння, досліджують не менше 100 рослин, відібраних без вибору з різних місць посіву, порівнюючи їх з офіційним описом сорту. Результати попереднього польового оцінювання та виявлені у ході його можливі недоліки аудиторі із сертифікації відображають у Акті попереднього оцінювання (обстеження) насінницького посіву.

Оскільки період колосіння (викидання волоті)—цвітіння по часу досить обмежений, зволікання з проведенням цього заходу може привести до фальсифікації з визначення сортової чистоти посіву.

Роботи з визначення сортових якостей насіння і садивного матеріалу (польове оцінювання) категорій добазового і базового насіння та категорій вихідного і базового садивного матеріалу проводить виключно аудитор із сертифікації (агроном-інспектор), який є посадовою особою центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику, чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери його управління, а роботи із визначення сортових якостей інших категорій можуть проводити будь-які аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори), за умови вибіркового оцінювання таких робіт аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), який є посадовою особою відповідного центрального органу виконавчої влади чи державного підприємства, установи, організації, що входить до сфери управління такого органу.

Аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори) несуть відповідальність за результати та якість своєї роботи у сфері насінництва та розсадництва згідно з чинним законодавством.

За результатами проведення сертифікації видаються сертифікати, що засвідчують сортові або посівні якості насіння, чи сертифікати, що засвідчують сортові або товарні якості садивного матеріалу, що дозволяє вводити в обіг насіння і садивний матеріал.

Джерело: www.consumer.gov.ua

32 МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА

AGRO 2020

11-14
серпня

В ДНГ

Дату змінено!

Фото: Павло М
Серія: Vacas

Джерело: www.agroexpo.in.ua

БУДУЄТЕ ЖИТЛО?

**ПРАЦЮЄТЕ ТА ПРОЖИВАЄТЕ
В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ
ЛЬВІВЩИНИ?**

ТОДІ ВАМ ДО НАС!

**ОБЛАСНИЙ ФОНД ПІДТРИМКИ
БУДІВНИЦТВА НА СЕЛІ
НАДАЄ КРЕДИТИ
ПІД 3 % РІЧНИХ**

**НАША АДРЕСА : 79010, УКРАЇНА,
М. ЛЬВІВ, ВУЛ.ПЕКАРСЬКА, 95**

ТЕЛ. (032) 225-65-07

ФАКС: (032) 225-65-08

МОБ.ТЕЛ. +38(097) 480 15 94 – ЮРІЙ ЛЮБОМИРОВИЧ

FONDSILBUD@META.UA

HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/LFPBL

European Bank

Онлайн-курси для малого бізнесу

Європейський банк реконструкції і розвитку (ЄБРР) запускає безкоштовну навчально-консультаційну онлайн-програму для підтримки мікро-, малих і середніх підприємств, що зіткнулися з економічними наслідками пандемії коронавірусу.

Програма ЄБРР «Корисні ноу-хау під час кризи», розташована на створеної банком майданчику «Академія ноу-хау», являє собою єдиний навчальний ресурс, на якому підприємці можуть отримувати практичну допомогу, в тому числі навчальні матеріали та консультації по роботі в умовах кризи від галузевих експертів, а також брати участь в професійних форумів, присвячених обговоренню.

Єдиний ресурс також буде містити конкретну інформацію для країн з фінансової підтримки, яку можна отримати від уряду та банків в 30 країнах операцій ЄБРР.

Програма, яку запускає ЄБРР в рамках активізації своїх зусиль з підтримки компаній при нинішній кризі, буде включати п'ять основних тематичних розділів:

- 1) Антикризове управління: ваші клієнти і постачальники;
- 2) Антикризове управління: основи фінансового менеджменту;
- 3) Антикризове управління: фінансування вашої фірми;
- 4) Антикризове управління: персонал – ваш ключовий актив;
- 5) Антикризове управління: виклики управління і лідерства.

Всі ресурси будуть пропонуватися на українським, арабською, англійською, турецькою мовами.

У співпраці з банками-партнерами та організаціями з підтримки бізнесу в регіонах операцій ЄБРР має намір реалізувати програму в 30 країнах, охопивши понад 10 тис. Представників малого бізнесу і запропонувавши їм навчальні ресурси, доступ до нових знань (ноу-хау) і консультації експертів протягом наступних місяців. Детальніша інформація та реєстрація за посиланням:

<https://www.ebrd.com/news/2020/ebrd-launches-online-learning-resource-for-small-businesses.html>

Джерело: www.ebrd.com

До Всесвітнього дня молока

1 червня 2020
Львівська область

Виробництво молока господарствами усіх категорій, тис. т

94% молока вироблено господарствами населення

92% корів у господарствах населення

Кількість корів у господарствах усіх категорій на початок року тис. голів

Споживання молока на одну особу за рік, кг

*включаючи молочні продукти у перерахунку на молоко

Споживчі ціни на молоко у грудні, грн за 1000 г

*з підвищенням вмістом жиру

Виробництво молочної продукції у 2019 році*, т

Молоко та вершки незгущені
без додавання цукру
жирністю 1-6%,
у первинних пакуваннях
об'ємом нетто не більше 2 л

31 043

Масло вершкове
жирністю не більше 85%

2 369

Сир свіжий неферментований
уключаючи сир із молочної сироватки та кисломолочний сир

1 553

25 826

Молоко і вершки коагульовані, йогурт, кефір, сметана та інші ферментовані продукти

14 866

Йогурт рідкий та сквашене молоко ароматизовані або з додаванням фруктів, горіхів або какао

*Дані попередні

805 т обсяг експорту молока та молочних продуктів

обсяг імпорту молока та молочних продуктів **2019 т**

Львівська область серед регіонів України:

7 місце

за обсягом виробництва молока

5 місце

за кількістю корів

Оптові ціни на продукцію (станом на 02.06.2020 р.) (1 кг/ грн.)

ПРОДУКТ	мінімальна	Середня	максимальна
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА			
Капуста білоголова рання	4,00	4,50	5,00
Картопля рання	14,00	14,50	15,00
Салат Айсберг	30,00	30,00	30,00
Буряк столовий	4,00	4,00	4,00
Баклажан синій	70,00	75,00	80,00
Морква рання	12,00	12,50	13,00
Капуста пекінська	13,00	14,00	15,00
Капуста броколі	45,00	47,50	50,00
Кабачок	13,00	15,00	17,00
Спаржа зелена	250,00	250,00	250,00
Огірок довгоплідний гладкий	23,00	23,00	23,00
Шпинат	40,00	40,00	40,00
Помідор салатний рожевий	35,00	40,00	45,00
Рукола	70,00	70,00	70,00
Цибуля ріпчаста жовта	11,00	13,00	15,00
Цибуля порей	10,00	11,00	12,00
Цибуля ріпчаста салатна червона	20,00	21,50	23,00
Часник ранній	60,00	60,00	60,00
Яблуко Декоста	30,00	30,00	30,00
Яблуко Ліголь	27,00	27,50	28,00
Яблуко Голден	27,00	27,50	28,00
Суніця садова	48,00	54,00	60,00
Яблуко Флоріна	28,00	29,00	30,00
Яблуко Ренет	18,00	20,50	23,00
Черешня червона	40,00	55,00	70,00
Яблуко Чемпіон	27,00	28,50	30,00
Товстолобик жив.	65,00	65,00	65,00
Сом жив.	150,00	155,00	160,00
Форель річкова жив.	160,00	190,00	220,00

Закупівельні ціни в Україні на 02.06.2020 р.

Середньозважені ціни закупівлі зернових та олійних культур в Україні на умовах СРТ термінали, EXW елеватори, СРТ переробники, FCA, СРТ долар, FOB, DAF.

	СРТ термінал, грн	EXW елеватори, грн	СРТ переробник, грн	FCA, грн	СРТ термінал, дол. США	FOB, дол. США	DAF, дол. США	CIF, дол. США
Висівки пшеничні	4100			3900				
Гірчиця	12000	11000		18000				
Горох	6917	7200						
Гречка			18000					
Зелений горох				10000				
Коріандр	20000	19000						
Кукурудза	5374	4848	5167	4785	168			
Льон	12333	12000						
Макуха соняшникова				3500			200	
Нут	9000			9000				
Овес	6000							
Просо	8533	7500		7125				
Пшениця 2 клас	5747	5142	6217	6100	193	197		
Пшениця 3 клас	5800	5115	6075		193	199		
Пшениця 4 клас	5445	5193	6000	4800	179			
Пшениця 6 клас		5000		5725				
Ріпак 1 кл до 35 мкм без ГМО					388			
Ріпак 2 кл від 35 мкм без ГМО							370	
Ріпак з ГМО					365			
Розторопша		12000		10000				
Соняшник		10778	10475	11400				
Сорго біле	4800	4500						
Сорго червоне	4925							
Соя	10900	11563	12663	11763			350	
Соя без ГМО	10075	11900			390		423	
Спельта		13000		10000				
Тритікале				5400				
Чечевиця	13500			10000				
Шрот соняшниковий			5600				210	300
Ячмінь	5117	4762						

Джерело: www.graintrade.com.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ ВИДАННЯ:

МУЗИКА П.М. – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА” (ГОЛОВА РЕДКОЛЕГІЇ); **СТЕФАНИШИН І.М.** – ТОВ “РСР “ШУВАР” (ЗАСТ. ГОЛОВИ РЕДКОЛЕГІЇ); **ВУЙЦИК І.М.** – ГО “ЛЬВІВСЬКА АГРАРНА ПАЛАТА”; **ГОНЧАРЕНКО Л.В.** – ДЕПАРТАМЕНТ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ; **ДРЕВНЯК З.Р.** – ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ФОНД ПІДТРИМКИ БУДІВНИЦТВА НА СЕЛІ; **СОЛОМОНКО Д.О.** – ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО (ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР).

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: М. Львів, вул. ЗАЛІЗНИЧНА, 16, 2-й ПОВ., ТЕЛ./Ф. +38 (032) 294-84-03, +38(067) 803-60-32. **ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИДАННЯ:** ДВА РАЗИ НА МІСЯЦЬ.

ПОБАЖАННЯ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО ЗМІСТУ ЕЛЕКТРОННОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮЛЕТЕНЯ «ВІСНИК АГРОФОРУМ» ПРОСИМО НАДСИЛАТИ НА E-MAIL:

LVIVAGRI@GMAIL.COM